

Tampereen kaupunkiseudun ja valtion välinen maankäytön, asumisen ja liikenteen aiesopimus 2013–2015

ara

Asumisen rahoitus-
ja kehittämiskeskus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Liikenne- ja
viestintäministeriö

Liik
enne
vira
sto

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

1. LÄHTÖKOHTA

Aiesopimuksella edistetään valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden sekä kansallisten ilmasto- ja energiatavoitteiden toteutumista. Samalla edistetään hallitusohjelman, valtioneuvoston asuntopoliittisen toimenpideohjelman, liikennepoliittisen selonteon, kaupunkipolitiikan toimenpideohjelman sekä kuntapolitiikan ja kuntauudistuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista Tampereen seudulla.

Vastaavasti aiesopimuksella edistetään yhteisesti hyväksytyjen aiesopimuksen taustaineistona olevien strategioiden, suunnitelmien ja ohjelmien toteuttamista sekä tuetaan päätöksentekoa.

Aiesopimus on jatkoa Tampereen kaupunkiseudun kuntien ja valtion väliselle aiesopimukselle 2011-2012. Se perustuu Tampereen kaupunkiseudun maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelua yhteen sovittavaan hankekokonaisuuteen 2030 vahvistaen sen toteuttamista ja seudullista suunnittelua.

2. OSAPUOLET

Sopimuksen sopijaosapuolia ovat Tampereen kaupunkiseudun kunnat (Tampere, Lempäälä, Kangasala, Nokia, Orivesi, Pirkkala, Vesilahti, Ylöjärvi) sekä valtion osalta ympäristöministeriö, liikenne- ja viestintäministeriö, Liikennevirasto ja Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus sekä Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA). Neuvotteluihin ovat osallistuneet työ- ja elinkeinoministeriö sekä valtiovarainministeriö. Neuvotteluista on informoitu Pirkanmaan liittoa.

Tampereen kaupunkiseudun kuntien välinen yhteistyö on vakiintunut Tampereen kaupunkiseudun kuntayhtymän kautta. Sopimuskaudella selvitetään kaupunkiseudun lähikuntien roolia kuntayhteistyössä.

3. AIESOPIMUKSEN YLEISET TAVOITTEET

- tukea Tampereen kaupunkiseudun elinvoimaisuutta, yhdyskuntarakenteen eheyttämistä ja kestävän kasvun periaatteiden toteutumista
- tukea kuntien maankäytön, asumisen ja liikenteen suunnittelun ja toteutuksen yhteistyötä
- tukea palveluverkon ja elinkeinojen kehittämistä
- vahvistaa Tampereen seudun kuntien ja valtion välistä kumppanuutta MAL -yhteistyössä
- lisätä resurssien käytön vaikuttavuutta Tampereen kaupunkiseudun hankekokonaisuuden 2030 toimeenpanossa

4. TAVOITTEET TAMPEREEN SEUDULLA

Erityisiä tavoitteita kaupunkiseudun kehittämistyössä ovat väestön kasvuun varautuminen, yhdyskuntarakenteen eheyttäminen, keskustojen kehittäminen, asuntotuotannon monipuolistaminen, elinkeinoelämän kasvun tukeminen, liikkumisen tapojen uudistaminen ja palveluverkon yhtenäinen tarkastelu. Yleistavoitteena korostetaan energiatehokkuutta ja ilmastomuutoksen hillintää.

5. TOIMENPITEET MAANKÄYTÖN, ASUMISEN JA LIIKENTEEN SUUNNITTELUSSA

MAANKÄYTTÖ JA PALVELUVERKKO

Kaupunkiseudun yhdyskuntarakennetta eheytetään ohjaamalla asumista, työpaikkoja ja palveluja nykyiseen rakenteeseen ja joukkoliikennevyöhykkeille. Samalla kehitetään joukkoliikennejärjestelmää monipuolisemmaksi ja edistetään kävelyn ja pyöräilyn olosuhteita.

Seurantakohde: Kaupunkiseudun väestön ja yhdyskuntarakenteen kehitys

Tätä tukevia toimenpiteitä ovat:

1. Kaupunkiseudun maankäyttöyhteistyön sitovuutta lisätään. Tavoitteena on vahvistaa yhdyskuntarakennetta eheyttäviä linjauksia, erityisesti maankäytön, palveluverkon ja liikenteen suunnittelun yhteensovittamista, kuntien raja-alueiden suunnittelua sekä kaupunkiseudun lieve-alueiden rakentamisen hallintaa. Tätä tarkoitusta varten kunnat
 - a. uudistavat kaupunkiseudun rakennesuunnitelman, siten että sen sitovuutta vahvistetaan
 - b. laativat seudullisesti merkittävistä asioista toteuttamisohjelman sekä siihen pohjautuvat kuntakohtaiset toimenpide- ja kaavoitusohjelmat ja
 - c. käynnistävät tarvittavat kuntakohtaiset yleiskaavat vastaamaan rakennesuunnitelmaa 2030

Rakennesuunnitelman uudistamisen (1a) yhteydessä tehdään joukkoliikenteen kehittämistä koskeva raideliikenteen kokonaisratkaisu, jossa kuvataan asumisen, työpaikkojen ja palvelujen sijoittuminen raideliikenteen vyöhykkeille.

Seurantakohteita

- Seudullisen suunnittelun eteneminen ja seudullisen toteuttamisohjelman laatiminen
- Seudullisen raideliikennehankkeen valmistelu
- Kuntakohtaisten toteuttamisohjelmien laatiminen ja toteuttaminen
- Kuntien yleiskaavatyön eteneminen

2. Aiesopimuskaudella kunnat toteuttavat asuntotuotantoa, palveluita ja työpaikkoja erityisesti olemassa olevien joukkoliikenteen laatukäytävien läheisyyteen sekä kuntakeskuksiin ja alakeskuksiin.

Aiesopimuksen liitekartalla osoitetut kaupunkiraitiotien ja lähijunaliikenteen vaikutusaluevyöhykkeet nimetään maankäytön kehittämisen painopistealueiksi, joiden maankäyttöä suunnitellaan pitkällä aikavälillä samanaikaisesti raideliikenteen kehittämissuunnittelun kanssa.

Asemien ja isompien seisakkeiden seutujen tavoitteellinen kehittäminen osoitetaan kaupunkiseudun rakennesuunnitelmassa (ks. 1a), ja toteutuksen ajoitus kytketään yhteen raideliikenteen kehittämistoimenpiteiden kanssa. Kunnat käynnistävät liitekartalla osoitettujen asemanseutujen yleissuunnittelun. Samassa yhteydessä sopijaosapuolet edistävät liityntäpysäköintijärjestelyjä.

LIITE 1: Sopimuskaudella ja kauden jälkeen toteutettavat merkittävimmät maankäyttökohteet

Seurantakohteita:

- Uudisrakentamisen sijoittuminen joukkoliikenteen laatukäytävälle ja keskustoihin
- Kaavoituksen eteneminen kaupunkiraitiotien ja lähijunaliikenteen vaikutusaluevyöhykkeillä
- Asemanseutujen maankäytönsuunnitelmien eteneminen kunnissa

3. Aiesopimuksen liitekartalla osoitetut kuntien rajavyöhykkeillä sijaitsevat alueet nimetään yhteissuunnittelualueiksi, joiden osayleiskaavat ja muut maankäytön suunnitelmat laaditaan kuntien yhteissuunnitteluhankkeina. Alueiden toteuttamista tuetaan kuntien välisin aluekohtaisin sopimuksin. Muun muassa seuraavat alueet nimetään yhteissuunnittelualueiksi ja niitä suunnitellaan ja toteutetaan aiesopimuskaudella: Ojala-Lamminrahka, Härmälä, Vuores.

Seurantakohteita:

- Kaavoituksen eteneminen ja sopimusten laatiminen yhteissuunnittelualueilla

4. Kunnat laativat seudulliset periaatteet palveluverkon suunnittelulle ja käytölle ja huomioivat, että julkisten ja kaupallisten palvelujen sijaintiperiaatteet tukevat toisiaan. Seudullisissa periaatteissa huomioidaan palvelujen liikenteelliset vaikutukset eri kulkumuotoihin. Kuntien yhteissuunnittelualueilla selvitetään palvelujen yhteistuotantomahdollisuutta. Palveluverkkoa tarkastellaan rakennesuunnitelman uudistamisen yhteydessä, jolloin tarkastelun kohteena ovat seudullisesti merkittävät ja paljon liikennettä synnyttävät palvelut.

Seurantakohteita:

- *Palveluverkon seudullisten periaatteiden hyväksyminen ja soveltaminen*
- *Palvelujen yhteinen kehittäminen*

5. Kunnat päivittävät kuntakohtaiset maapoliittiset periaatteet rakennesuunnitelmassa kuvattujen yhteisten linjausten pohjalta. Kunnat lisäävät maanhankintaa ja tehostavat maapoliittisia toimenpiteitä täydennysrakentamisen vauhdittamiseksi. Kunnat tehostavat kaavoitusta siten, että pidemmällä aikavälillä kussakin kunnassa on rakennesuunnitelman mukaisilla alueilla yleiskaavavarantoa noin 10 vuoden ja asemakaavavarantoa asuntotuotantoon 3-4 vuoden tarpeen verran.

Seurantakohteita:

- *Kuntien maapoliittisten periaatteiden ajantasaisuus*
- *Kuntien raakamaa- ja kaavavaranto*

6. Kunnat lisäävät asemakaavoitettujen pientalotonttien tarjontaa ja kehittävät taajamien lievealueiden maankäytön ohjausta. Kunnat kehittävät maankäyttöä myös kylissä. Valtio selventää suunnittelutarveratkaisuja koskevaa ohjeistusta ja kehittää menettelyjä yhdyskuntarakenteen hajautumisen hillitsemiseksi.

Kunnat kehittävät tontinluovutusohjelmiaan ja lisäävät pitkäjänteisyyttä tontinluovutuksessa. Kunnat varaavat tontteja kohtuuhintaiselle vuokra-asuntotuotannolle sekä erityisryhmien asumiseen.

Seurantakohteita:

- *Asemakaava-alueiden pientalotuotannon osuus kokonaistuotannosta*
- *Kuntien luovutuskelpoisten tonttien määrän kehitys*
- *Valtion tukitoimenpiteiden edistyminen*

7. Valtio toteuttaa kiinteistöstrategiaansa siten, että ensisijaisena tavoitteena on yhteiskunnan kokonaishyöty. Valtion tai valtionyhtiöiden tarpeista vapautuvat asuntotuotantoon soveltuvat ja aiesopimuksen tavoitteiden mukaiset maa-alueet luovutetaan kunnille kohtuulliseen hintaan. Luovutuksen ehdoksi asetetaan, että kunnat kaavoittavat valtion luovuttamille alueille aiesopimuksen kohdassa Asuminen tarkoitettua kohtuuhintaista asumista.

Seurantakohde:

- *Kunnille luovutetut maa-alueet*

8. Kunnat käynnistävät nykyisen yhdyskuntarakenteen energiatehokkuuden ja hiilidioksidipäästöjen selvityksen, jonka tulokset otetaan huomioon yhdyskuntarakenteen suunnittelussa.

Seurantakohde:

- Yhdyskuntarakenteen energiatehokkuuden ja hiilidioksidipäästöjen selvityksen eteneminen

9. Kunnat ottavat käyttöön paikkatietojärjestelmien mahdollisuudet yhdyskuntarakenteen seurannassa ja sopivat tuotettavista analyyseistä ja käytettävistä mittareista

Seurantakohde:

- Toteutetut toimenpiteet/paikkatietojärjestelmien hyödyntämisen tilanne

ASUMINEN

Asuntotuotannon ohjaamisella pyritään varautumaan väestön kokonaiskasvuun ja tasapainoiseen asuntotuotannon määrään ja laatuun keskuskaupungin ja kehyskuntien välillä. Seudullisen asuntopoliittisen ohjelman mukainen asuntotuotantotavoite vuosina 2008–2030 on keskimäärin 3100 asunnon rakentaminen vuosittain. Tavoitteellisesta uustuotannosta 20 prosenttia toteutetaan kohtuuhintaisena vuokra-asuntotuotantona, joka sisältää sekä ARA-rahoituksella toteutettavan vuokra-asuntotuotannon (n. 90% tavoiteluvuista) että sellaisen kuntien oman vapaarahoitteisen vuokra-asuntotuotannon, jonka vuokrataso on ARA-tasoa (n. 10%).

Tätä tukevia toimenpiteitä ovat:

10. Kunnat ohjelmoivat aiesopimuskauden keskimääräisen vuotuisen kuntakohtaisen asuntotuotannon ja sitoutuvat kuntakohtaisiin kohtuuhintaisen vuokra-asuntotuotannon tavoitteisiin kaupunkiseudun asuntopoliittisen ohjelman mukaisesti. Kohtuuhintaiseen vuokra-asuntotuotantoon lasketaan mukaan sekä erityisryhmien vuokra-asunnot että ns. normaalit vuokra-asunnot. ARA-asuntojen tulee ensisijaisesti olla normaaleja vuokra-asuntoja.
11. Valtio tukee rakentamista korkotukilainoituksella ja valtiontakauksella pyrkien edistämään seudullista kohtuuvuokraisen ja energiatehokkaan vuokra-asuntotuotannon toteutumista.
12. Kunnat lisäävät asuntotuotannon monipuolisuutta ja houkuttelevuutta, ja kiinnittävät erityistä huomiota yhdyskuntarakenteen eheyttämistä tukevan asuntorakentamisen edistämiseen.

LIITE 2: Asuntotuotanto kunnittain, erittely hallintamuodoittain ja talotyypeittäin 2013–2015

Seurantakohteita:

- *Tuotantotavoitteiden toteutuminen kunnittain*
- *Vuokra-asuntotuotantoa edistävät toimenpiteet ja tuotannon kehitys kunnittain*

13. ARA tukee korkotuettua asumisoikeusasuntojen rakentamista ensisijassa aiesopimusalueilla. Valtio osoittaa korkotukirahoitusta Tampereen kaupunkiseudun kuntiin ASO-asuntojen rakentamiseen enintään saman verran kuin toteutetaan valtion korkotukemaa vuokra-asuntotuotantoa.

Seurantakohte:

- *Korkotuetun ASO -rakentamisen kehitys*

14. ARA osoittaa vuosittain ns. asuntoalueiden infra-avustusta Tampereen kaupunkiseudun kunnille.

Seurantakohteita:

- *Tampereen kaupunkiseudulle osoitetun infra-avustuksen määrä ja kohdentuminen*
- *ARA:n tukemat infrahankkeet*

15. Kunnat selvittävät sopimuskauden aikana seudullisesti erityisryhmien asumispalveluiden nykytilan ja tulevat tarpeet ja sopivat yhteisvastuullisesta asuntopolitiikasta ja ensivaiheen toimenpiteistä.

Kunnat toimeenpanevat seuraavia valtion ohjelmia: kehitysvammaisten asumisen ja siihen liittyvien palvelujen järjestämisen ohjelma 2010-2015, pitkäaikaisasunnottomuuden vähentämissuunnitelma 2012-2015 ja ikääntyneiden asumisen kehittämisohjelma 2012-2015. Valtio varmistaa osaltaan aiesopimuksen mukaisen ARA-tuotannon rahoituksen riittävyyden ja tukee tavoitteiden toteuttamista erityisryhmien asumisen investointiavustuksilla.

Seurantakohteita:

- *Erityisryhmien asumistarpeita koskevan palvelustrategian laatiminen ja valmistuminen, sekä palvelustrategiassa ohjelmoitujen toimenpiteiden toteutuminen*
- *Kehitysvammaisten, pitkäaikaisasunnottomien ja ikääntyneiden asumista koskevan ohjelman toteutus*
- *Valtion rahoitus suunnitelman mukaisiin toimiin*

16. Kunnat yhteen sovittavat kuntakohtaiset ARA-tuotantoon tarkoitettujen tonttien enimmäishinnat.

Seurantakohde:

- *Tonttien enimmäishintojen yhteensovittamisen eteneminen*

17. Kunnat selvittävät kaupunkiseudun alueelta soveltuvia kohteita, joiden kehittäminen kytetään hallitusohjelmaan sisältyvään asuinalueohjelmaan. Valtio rahoittaa ohjelmaan hyväksytyjä hankkeita 20 prosentilla.

Seurantakohde:

- *Valtion rahoitus asuinalueohjelmaan hyväksytyille hankkeille*

18. Valtio tukee asumisen energiatehokkuuden parantamista korjaus- ja energia-avustuksilla. Kunnat huolehtivat alueellaan neuvonnasta sekä tiedottamisesta avustusten saamiseen kelpoisille hakijoille. Kunnat edistävät uudisrakentamisen energiatehokkuutta neuvonnalla ja valistuksella.

Seurantakohteita:

- *Kuntien korjausrakentamisen ja energianeuvonnan palvelujen kehittyminen*
- *Valtion myöntämien avustusten kohdentuminen kaupunkiseudulle*

LIIKENNE

Kaupunkiseudun liikennejärjestelmän kehittämisen tavoitteena on seudun sisäisen liikenteen toimivuus ja kestävyys. Toimenpiteillä pyritään lisäämään joukkoliikenteen ja kävelyn ja pyöräilyn kulkutapaosuuksia, tuottamaan turvallinen, tehokas ja taloudellinen kokonaisjärjestelmä sekä tukemaan maankäytön eheytymistä. Tavoitteita tuetaan jatkuvalla liikennejärjestelmätyöprosessilla, joka kytketään osaksi kaupunkiseudun rakennesuunnitelman uudistamista (ks. 1a). Toimenpiteillä pyritään ensisijaisesti vaikuttamaan liikkumistarpeeseen, kulkumuodon valintaan ja ruuhkautumisen välttämiseen.

Seurantakohde: Eri kulkumuotojen liikennemäärien kehittyminen kaupunkiseudulla

19. Liikkumisen ohjausta kehitetään kaupunkiseudulla osana liikennejärjestelmätyötä. Valtio tukee kehittämistyötä myöntämällä avustusta liikkumisen ohjauksen hankkeisiin, jotka tukevat kestävästä liikkumisesta.

Seurantakohde:

- *Liikkumisen ohjauksen kehittyminen kunnissa*

20. Valtio ja kunnat toteuttavat yhdessä pieniä, kustannustehokkaita ns. MAL-hankkeita. Pienillä kustannustehokkailla hankkeilla edistetään kulkutapajakauman muutosta. Toimenpiteet suunnataan niin, että ne parantavat joukkoliikenteen, kävelyn ja pyöräilyn edellytyksiä. Valtio osoittaa hankkeisiin liikennepoliittisen selonteon mukaista ns. MAL-rahoitusta vuosille 2014–2015 yhteensä 5 milj. euroa ja kunnat osoittavat vastaavan rahoituksen. Valtio pyrkii nostamaan MAL-rahoituksen tasoa seuraavalla jaksolla. Esityksen hankkeiden toteutusjärjestyksestä 2014–2015 valmistelee kaupunkiseudun liikennejärjestelmätyöryhmä.

LIITE 3: Alustava listaus MAL-hankkeista

Seurantakohde:

- *MAL -toimenpiteiden toteutuminen valtion ja kuntien osalta*

21. Kunnat ja valtio toteuttavat Tampereen kaupunkiseudun kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelmaa 2030. Erityisesti seudullisia laatukäytäviä ja keskustoja kehitetään kehittämisohjelman mukaisesti. Pyörällä pyritään korvaamaan erityisesti lyhyempiä henkilöautomatkoja. Kunnat edistävät pyöräilyn ja kävelyn lisääntymistä vaikuttamalla asenteisiin, eheyttämällä maankäyttöä sekä parantamalla kävely- ja pyöräilyverkon

infrastruktuuria. MAL-rahoitusta suunnataan erityisesti joukkoliikenteen liityntäpyöräilyratkaisuihin.

Seurantakohteita:

- *Seudullisten pyöräilyn laatukäytävien suunnittelun ja toteutuksen edistyminen*
- *Kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman kärkitoimenpiteiden toteutuksen eteneminen*
- *Mal-rahoituksen kohdentaminen keskustojen ja seudullisten laatukäytävien kehittämishankkeisiin*

22. Kaupunkiseutu toteuttaa joukkoliikennettä edistäviä toimia. Valtio pyrkii nostamaan Tampereen kaupunkiseudun joukkoliikenteen tukea. Pääkohteina ovat palvelutarjonnan lisääminen joukkoliikenteessä, valtakunnallisen lippujärjestelmän kehittäminen sekä oheispalveluiden ja informaatiojärjestelmän parantaminen.

Seurantakohteita:

- *Kaupunkiseudun joukkoliikennelautakunnan toimet joukkoliikenteen kehittämiseksi*
- *Kaupunkiseudun joukkoliikennetuen ja –matkojen määrän kehitys*

23. Tampereen kaupunki tekee rakentamispäätöksen kaupunkiraitiotien 1. vaiheesta. Valtio varautuu osallistumaan kaupunkiraitiotien suunnitteluun ja toteutukseen 30 prosentilla. Täydennysrakentaminen kohdistetaan raitiotien vaikutusvyöhykkeelle. Raitiotien toisen vaiheen seudullinen linjaus ratkaistaan rakennesuunnitelman uudistamisen yhteydessä (ks. 1a). Samalla sovitaan kustannustenjaosta kuntien kesken.

Seurantakohteita:

- *Kaupunkiraitiotiehankkeen päätöksentekotilanne*
- *Seudullisen linjauksen päätöksentekotilanne*
- *Maankäytön kohdentuminen kaupunkiraitiotien vaikutusalueelle*

24. Kunnat ja valtio toimeenpaneavat Tampereen kaupunkiseudun lähijunaliikenteen kehittämisohjelmaa. Lähijunaliikennejärjestelyissä toteutetaan joukkoliikennejärjestelmän muodostamista tukevan seutulipun käyttöönotto 2013. Sopimuskaudella selvitetään mahdollisuuksia lähiliikenteen lisävuorojen hankintaan. LVM:n ja VR:n välistä sopimusta kehitetään huomioimaan kaupunkiseudun lähijunaliikenteen kehittämistarpeet ja toteutuskumppanuus.

Seurantakohteita:

- *Seutulippujärjestelmän laajentaminen juniin ja junamatkojen määrän kehitys*
- *Lähiliikenteen vuorotarjonnan kehitys*
- *Valtion ostoliikenteen kohdentuminen raideliikenteeseen*

25. Etelän suunnan lisäraiteiden toteuttamista ja seisakeinvestointeja koskevaa suunnittelua jatketaan kilpailukykyisen lähijunaliikennetarjonnan toteuttamiseksi 2020-2030+. Liikennepoliittisen selonteon mukaan valtio on valmis osallistumaan Tampereen kaupunkiseudun raideliikenneinvestointien rahoittamiseen 50 prosentilla. Raideliikenneinvestointien rahoitusosuudet päätetään kuitenkin tapauskohtaisesti.

Seurantakohde:

- Seisakesuunnittelun ja lisäraidesuunnittelun eteneminen

26. Sopijaosapuolet kehittävät älyliikenteen keinoin liikenneverkon ohjausta, häiriönhallintaa sekä ajantasaista tiedotusta sujuvien matka- ja kuljetusketjujen varmistamiseksi.

Seurantakohde:

- Älyliikenteen kehittämisen eteneminen

27. Liikenteen investointeja edistetään uuden liikennepolitiikan hengessä, ja niiden kytkentää maankäytön toteutukseen vahvistetaan. Investointien lähtökohtana ovat valtion liikennepoliittinen selonteko 2012 ja kaupunkiseudun maankäytön hankkeet. Kaupunkiseudun tieverkon kehittämishankkeet aiesopimuskaudella ovat:

- Liikennepoliittisessa selonteossa mainittujen yhteysvälihankkeiden toteuttamisvalmiutta parannetaan valtatie 3 Tampere-Vaasa ja valtatie 9 Tampere-Orivesi osalta.
- Maankäytön suunnitteluun liittyen Ojala-Lamminrahka alueen osalta selvitetään valtatielle 12 Tampere-Kangasala kohdistuvia ensimmäisen vaiheen toimenpiteitä ja kustannuksia.

Tampereen läntisen oikoradan maankäyttövarausta selvitetään osana maakuntakaavatyötä.

Seurantakohteita:

- Tiehankkeiden eteneminen

- Oikoradan maankäyttövarausselvityksen eteneminen

28. Kaupunkiseudun kunnat tarkastelevat Tampere-Pirkkalan lentoaseman aluetta merkittävänä aluekehityskohteena ja liike- ja palvelutoiminnan kasvualueena. Lisäksi alue kytketään joukkoliikenteeseen. Valtion käynnistämän lentoliikennestrategian valmistelun yhteydessä selvitetään Tampere-Pirkkalan lentoaseman roolia ja liikenteen kasvunäkymiä sekä palvelutason parantamistarpeita.

Seurantakohteita:

- LVM:n lentoliikennestrategia

- *Alueen maankäytön suunnittelun eteneminen*
- *Alueen joukkoliikenteen kehittyminen*

29. Tampereen rautatieaseman aluekokonaisuudesta muodostetaan valtion ja Tampereen kaupungin välinen yhteissuunnittelualue ja –hanke, jossa osapuolet laativat kokonaissuunnitelman rautatieaseman ja ratapihan aluekokonaisuuden kehittämiseksi ja ohjelmoivat sen toteutuksen.

Seurantakohde:

- *Rautatieaseman alueen yhteissuunnitteluhankkeen eteneminen siten, että se palvelee kaikkia liikennemuotoja*

Liikenneinfrastruktuurin kehittämishankkeiden rahoitus- ja toteuttamismahdollisuudet on arvioitu liikennepoliittisessa selonteossa valtakunnallisen liikennejärjestelmän kehittämistarkastelun yhteydessä.

6. AIESOPIMUKSEN TOTEUTUSAIKA

Tämä aiesopimus tulee voimaan sopimusosapuolten allekirjoitettua sopimuksen. Sopimus on voimassa vuoden 2015 loppuun. Vuonna 2015 valmistellaan uusi aiesopimus seuraavalle kaudelle.

7. AIESOPIMUKSEN SEURANTA

Aiesopimuksen toteutumista seuraa erikseen asetettava valtion ja kuntien välinen aiesopimuksen seurantaryhmä, jonka koollekutsujana toimii ympäristöministeriö. Seuranta perustuu aiesopimuksen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista ja vaikuttavuutta kuvaaviin mittareihin.

Seurattavia asioita ovat aiesopimuksessa esitettyjen toimenpiteiden edistyminen ja toimenpiteiden vaikuttavuus. Aiesopimuksessa esitetyt seurantakohteet ovat esimerkinomaisia, ja sopimuksen toteutumista voidaan seurata muitakin seurantakohteita ja indikaattoreita hyödyntäen. Seurantatyön organisointi ja seurannan suunnittelu käynnistetään sopimuksen allekirjoittamisen jälkeen.

8. AIESOPIMUKSEN TOTEUTUMISEN VARMISTAMINEN

Tampereen kaupunkiseudun kunnat ottavat huomioon talousarvioissaan ja yhdyskuntarakenteen hankekokonaisuuden pohjalta laadittavissa toteutusohjelmissa tässä aiesopimuksessa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteuttamisen. Aiesopimuksen mukaisia toimenpiteitä edistetään vuosittaisissa tulosneuvotteluissa Liikenneviraston sekä Pirkanmaan ELY-keskuksen kanssa. Ympäristöministeriö ja liikenne- ja viestintäministeriö edistävät aiesopimuksessa esitettyjen tavoitteiden ja toimenpiteiden toteutumista käytettävissä olevien resurssien puitteissa. Valtion omien infrahankkeiden toteuttaminen ja tuki kuntien infrastruktuurihankkeille kytketään kuntien asuntorakentamisen ja eheän yhdyskuntarakenteen kehittämiseen.

Helsingissä 7. päivänä helmikuuta 2013

Liikenne- ja viestintäministeriö

Ympäristöministeriö

Merja Kyllönen
liikenneministeri

Krista Kiuru
asuntoministeri

Liikennevirasto

Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus

Antti Vehviläinen
pääjohtaja

Kari Salmi
johtaja

Pirkanmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Kangasalan kunta

Juha Sammallahhti
johtaja

Hannu Wirola
yli-insinööri

Jukka Mäkelä
kunnanjohtaja

Lempäälän kunta

Nokian kaupunki

Jaakko Hupanen
tekninen johtaja

Tapani Mattila
kaupunginjohtaja

Oriveden kaupunki

Pirkkalan kunta

Juha Kuusisto
kaupunginjohtaja

Helena Rissanen
pormestari

Tampereen kaupunki

Vesilahden kunta

Anna-Kaisa Ikonen
pormestari

Juha Yli-Rajala
konsernijohtaja

Erkki Paloniemi
kunnanjohtaja

Ylöjärven kaupunki

Pentti Sivunen
kaupunginjohtaja

LIITEOSIO (mahdollista tehdä teknisiä muokkauksia)

Liite 1: Sopimuskaudella ja kauden jälkeen toteutettavat merkittävät maankäytön toteutuskohteet, kartta

Liite 2: Asuntotuotantotavoitteet, taulukot 1-3,

Liite 3: MAL-hankkeet, hankelistaus

Liite 1: Sopimuskaudella ja kauden jälkeen toteutettavat merkittävät maankäytön toteutuskohteet,

Alla olevassa kuvauksessa asuntoalueiden kriteereinä on käytetty joukkoliikenteen laatukäytäviä sekä keskuksiin ja alakeskuksiin sijoittuvaa rakentamista. Taustaselvityksinä toimivat rakennesuunnitelma 2030, TASE 2025 raportti ja joukkoliikennelautakunnan palvelutasomäärittely. Kartalla on esitetty tuleva asuminen.

Alueet		Olemassa olevat jkl-vyöhykkeet			Tulevat jkl-vyöhykkeet			Perustelu = alueen kuvaus
		Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/asukkaat*	Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/asukkaat*	
Kangasala	Keskusta	2012-14	2013-14	294/600				Kangasalan keskusta eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Lamminrahka				2013-	2013-		Lamminrahka on Kangasalan ja Tampereen yhteissuunnittelualue. Lamminrahka tukeutuu Koilliskeskuksen kaupallisiin palveluihin. Yhteistyötä tehdään mm. päivähoitopalvelujen, koulujen ja joukkoliikenteen suhteen. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta alueelle, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Suorama	2012-13	2013-15	99/202				Suorama eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa kaupunkirakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Vatiala	2013-14	2013-15	175/357				Vatiala eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
Lempäälä	Keskusta	2014	2015	200/408				Lempäälän keskusta eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Kulju, Kolu, Kartanonpelto	2013	2013-15	240/490				Kulju eheyttää yhdyskuntarakennetta, koska olemassa olevaa rakennetta tiivistetään ja yhdyskuntatekniikka hyödynnetään. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Moisio-Hakkari	2012-13	2014-15	100/204				Moisio-Hakkarin alue eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Vuores/Annisto				2013	2014-15	100/204	Vuores on Tampereen ja Lempäälän yhteissuunnittelualue. Vuoreksen alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Vuorekseen, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.

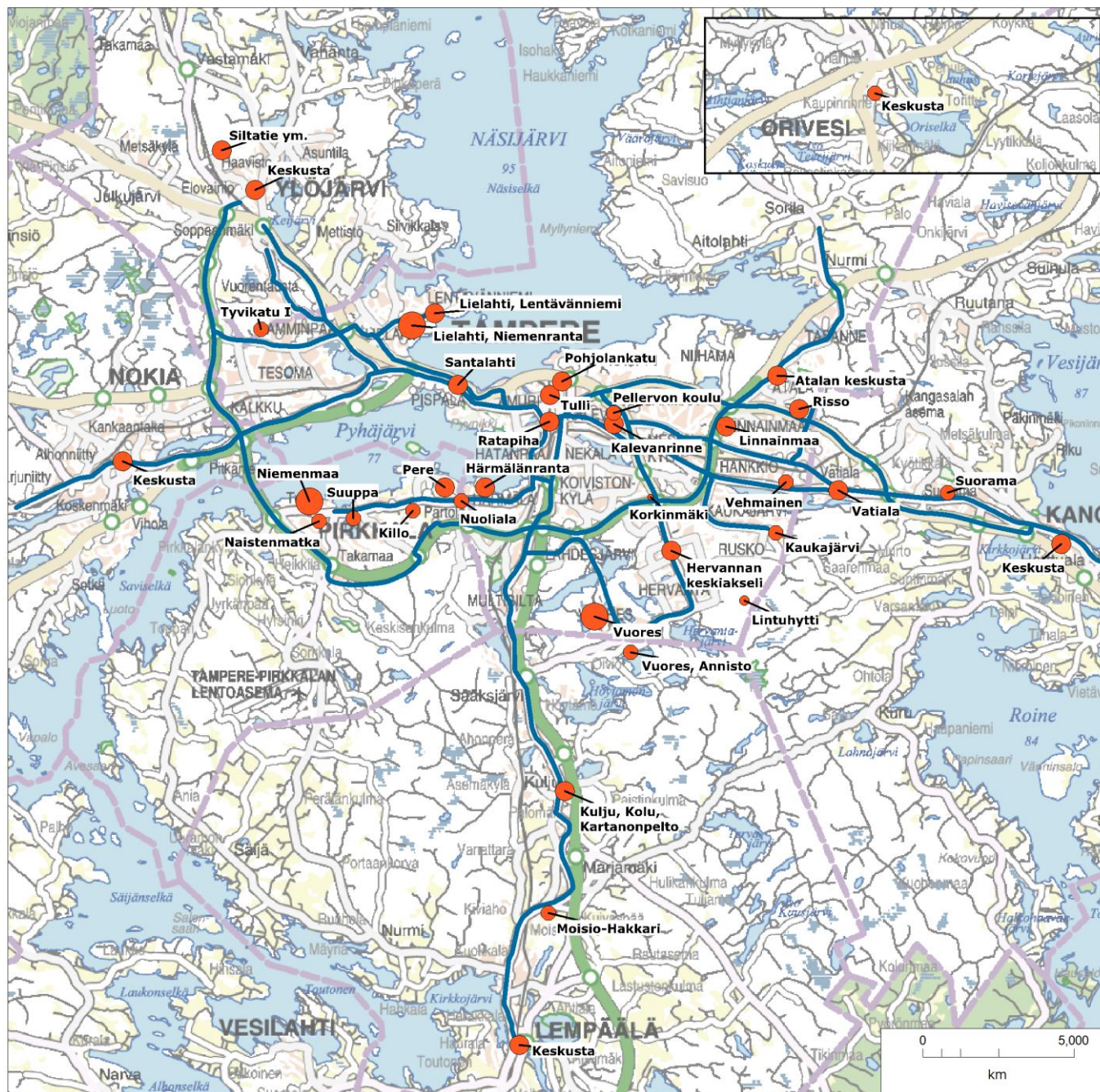
Alueet		Olemassa olevat jkl-vyöhykkeet			Tulevat jkl-vyöhykkeet			Perustelu = alueen kuvaus
		Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	
Nokia	Keskusta		2013	280/571				Nokian keskustan rakentaminen eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Kolmenkulma				2013-14	2013-15	ei asuntoja	Kolmenkulma on Nokian ja Tampereen yhteissuunnittelualue. Yhteistyötä tehdään mm. palvelujen ja yhdyskuntatekniikan rakentamisen sekä joukkoliikenteen suhteen. Aluetta on suunniteltu työpaikka-alueena: toimistotilaa, paljon tilaa vaativaa kauppaa ja teollisuutta. Kolmenkulman alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä.
Orivesi	Keskusta				2012	2013-	114/233	Oriveden keskusta eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Keskustan eheyttäminen tukee keskustan palveluita ja vahvistaa keskustaa. Tulevaisuuteen on suunniteltu lähijunan käyttöönottoa, mikä parantaa Oriveden yhteyksiä ja lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Kajarinne, Varismäki				2012	2013-	56/114	
	Kaupinrinne, Tallukallio, Rovastin- ja Pappilankangas				2012	2013-	22/45	
	Kirkkolahden eteläranta, Kovulinna, Lehtimäki, Hautakangas				2012	2013-	31/63	
	Laitamo, Vehkalahti				2012	2013-	20/41	
Pirkkala	Keskusta, Suuppa	2015	2015	83/169				Suuppa eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Killo		2013-	67/137				Killo eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Naistenmatka	2013	2014-	83/169				Naistenmatka eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Niemenmaa	2013	2015-	583/1189				Niemenmaa eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Nuoliala	2012	2013-	92/188				Nuoliala eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.

	Alueet	Olemassa olevat jkl-vyöhykkeet			Tulevat jkl-vyöhykkeet			Perustelu = alueen kuvaus
		Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	
	Pere/Partola	2012, 2013	2013-	275/561				Pere/Partola on Pirkkalan ja Tampereen yhteissuunnittelualue. Pere/Partola eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Pere/Partola sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä. Yhteistyötä kuntien välillä tehdään myös mm. päivähoitopalvelujen suhteen.
Tampere	Risso ja Atalan keskusta	2012-13	2014-	351/716				Atala ja Risso eheyttävät yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Atala ja Risso tukeutuvat koilliskeskuksen kaupallisiin palveluihin. Alueet sijoittuvat joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Hervannan keskiakseli	länsi 2015-	itä 2013-	436/889				Hervannan keskiakseli eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa kaupunkirakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Raitiotien ensimmäinen linjaus Hervannasta Lentävänniemeen on suunniteltu alueen läpi, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Hervantajärvi				2014-			Hervantajärvi sijaitsee aivan Hervannan eteläpuolella ja se tukeutuu olemassa olevaan rakenteeseen ja Hervannan palveluihin. Hervantajärven alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Hervantajärvelle, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Härmälänranta	2012	2013-	375/765				Härmälänranta on yksi Tampereen ja naapurikuntien yhteissuunnittelualueista. Naapurikunnassa Pirkkalassa alueen nimi on Partola. Härmälänranta eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja olemassa olevaa yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Härmälänranta sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Pirkkalaan, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä. Yhteistyötä kuntien välillä tehdään myös mm. päivähoitopalvelujen suhteen.
	Kalevanrinne ja täydennyskohteet	2013-	2014-	219/447				Kalevanrinne eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Raitiotien ensimmäinen linjaus Hervannasta Lentävänniemeen on suunniteltu Kalevanrinteen läpi, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Täydennyskohteet Kaukajärvi, Vehmainen	2012-13	2014-	203/414				Kaukajärvi ja Vehmainen eheyttävät yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Lahdesjärvi, eteläosa	2013-	2014-	ei asuntoja				Lahdesjärvi eheyttää yhdyskuntarakennetta, koska olemassa olevaa rakennetta tiivistetään ja yhdyskuntatekniikka hyödynnetään. Lahdesjärven alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Vuorekseen, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Lielähti-Lentävänniemi	2013-	2015-	438/894				Lentävänniemi eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Teollisuudelta käyttämättä jäänyttä aluetta hyödynnetään asumiseen olemassa olevan rakenteen sisällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Raitiotien ensimmäinen linjaus Hervannasta Lentävänniemeen on suunniteltu Niemenrannan läpi, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.

Alueet	Olemassa olevat jkl-vyöhykkeet			Tulevat jkl-vyöhykkeet			Perustelu = alueen kuvaus
	Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	
Lielähti-Niemenranta	2013-	2013-	742/1514				Niemenranta eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Teollisuudelta käyttämättä jäänyttä aluetta hyödynnetään asumiseen olemassa olevan rakenteen sisällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Raitiotien ensimmäinen linjaus Hervannasta Lentävänniemeeseen on suunniteltu Niemenrannan läpi, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
Linnainmaa	2013	2013-14	313/639				Linnainmaa eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Linnainmaa tukeutuu koilliskeskuksen kaupallisiin palveluihin. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
Lintuhytti				2013	2014-	45/92	Lintuhytti sijaitsee aivan Hervannan eteläpuolella ja Hervantajärven itäpuolella. Se tukeutuu olemassa olevaan rakenteeseen ja Hervannan palveluihin. Hervantajärven alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä.
Kolmenkulma Myllypuro Tyvikatu 1	2014-	2015-	79/143				Kolmenkulma on Tampereen ja naapurikaupungin Nokian yhteissuunnittelualue. Yhteistyötä tehdään mm. palvelujen ja yhdyskuntatekniikan rakentamisen sekä joukkoliikenteen suhteen. Myllypuro eheyttää yhdyskuntarakennetta tiivistämällä olemassa olevaa rakennetta ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Aluetta on suunniteltu pääasiassa työpaikka-alueena: toimistotilaa, paljon tilaa vaativaa kauppaa ja teollisuutta. Kolmenkulman alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä. Tyvikatu sijaitsee Haukiluomassa joukkoliikenteen laatukäytävän varrella.
Ojala				2014-			Ojala on yksi Tampereen ja naapurikuntien yhteissuunnittelualueista. Naapurikunnassa Kangasalla alueen nimi on Lamminrahka. Ojala tukeutuu Koilliskeskuksen kaupallisiin palveluihin. Yhteistyötä tehdään mm. päivähoitopalvelujen, koulujen ja joukkoliikenteen suhteen. Alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä.
Ratapihankatu ja täydennyskohteet	2012	2013-	625/1275				Ratapihankatu eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
Santalahti	2013-	2015-	250/510				Santalahti eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue tukeutuu keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle. Raitiotien ensimmäinen linjaus Hervannasta Lentävänniemeeseen on suunniteltu Santalahden läpi, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
Vuores	2013-	2013-	2030/4141				Vuores on Tampereen ja naapurikunnan Lempäälän yhteissuunnittelualue. Koulu ja muut palvelut toteutetaan yhteisinä. Vuoreksen alueelle on suunniteltu uusi joukkoliikenteen laatukäytävä. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien laajennusta Vuorekseen, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.

Alueet		Olemassa olevat jkl-vyöhykkeet			Tulevat jkl-vyöhykkeet			Perustelu = alueen kuvaus
		Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	Suunnittelu	Toteutus	Asunnot/ asukkaat*	
Vesilahti	Järvenranta				2012	2013-	28/57	Vesilahdessa eheytetään yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä.
	Savelanmetsänhelmi				2012	2013-	69/141	Vesilahdessa eheytetään yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä.
	Suomela				2012	2013-	100/204	Vesilahdessa eheytetään yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä.
	Ämmänhaudanmäki				2012	2013-	20/41	Vesilahdessa eheytetään yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä.
	Ylämäki, pohj.				2012	2013-	14/29	Vesilahdessa eheytetään yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa rakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä.
Ylöjärvi	Keskusta	2013-15	2013-15	214/436				Ylöjärven keskusta eheyttää yhdyskuntarakennetta olemassa olevaa kaupunkirakennetta tiivistämällä ja yhdyskuntatekniikkaa hyödyntämällä. Alue sijoittuu joukkoliikenteen laatukäytävälle.
	Siltatie				2013-15	2013-15	221/451	Siltatie laajentaa keskustaa lähijunaliikenteen tai raitiotien varteen. Alue tukeutuu pääosin keskustan palveluihin ja vahvistaa keskustaa. Tulevaisuuteen on suunniteltu raitiotien / lähijunan käyttöönottoa, mikä vielä lisää joukkoliikenteen käyttöä.
	Yhteensä			8846/18028			840/1715	

* 2,04 asukasta/asunto

Joukkoliikenteen laatuikäytävälle ja keskustoihin toteutettavat uudet asuinalueet Tampereen kaupunkiseudun kunnissa 2013-2015

Luonnos
1.11.2012, 1:125 000 (A3)

Uuden asuinalueen koko:

- 1-19 asuntoa
- 20-59 asuntoa
- 60-119 asuntoa
- 120-499 asuntoa
- yli 500 asuntoa

Joukkoliikenteen laatuikäytävä
(Tase 2025 -kehittämissuunnitelma,
Tampereen kaupunkiseutu)

KANGASALA, yht. 568 asuntoa
Keskusta, 294 as.
Vatjala, 175 as.
Suorama, 99 as.

LEMPÄÄLÄ, yht. 640 asuntoa
Keskusta, 200 as.
Vuores, Annisto, 100 as.
Kulju, Kolu, Kartanonpelto, 240 as.
Moisio-Hakkari, 100 as.

NOKIA, yht. 280 asuntoa
Keskusta, 280 as.

PIRKKALA, yht. 1183 asuntoa
Suoppa, 83 as.
Niemenmaa, 583 as.
Naistenmatka, 83 as.
Killo, 67 as.
Pere, 275 as.
Nuollala, 92 as.

ORIVESI, yht. 114 asuntoa
Keskusta, 114 as.

TAMPERE, yht. 6106 asuntoa
Tyvikatu I, 70 as.
Lielähti, Niemenranta, 742 as.
Lielähti, Lentävänniemi, 438 as.

Santalahti, 250 as.
Härmälänranta, 375 as.
Pohjolankatu, 250 as.
Ratapiha, 125 as.
Tulli, 250 as.

Kalevanrinne, 125 as.
Pellervon koulu, 94 as.
Korkinmäki, 9 as.
Linnainmaa, 313 as.
Atala, 200 as.
Atalan keskusta, 151 as.
Kaukajärvi, 101 as.
Vehmainen, 102 as.
Hervannan keskiakseli, 436 as.
Lintuhytty, 45 as.
Vuores, 2030 as.

YLÖJÄRVI, yht. 425 asuntoa
Keskusta, 214 as.
Siltatie ym., 211 as.

Karttakooste:

Liite 2: Asuntotuotantotavoitteet kunnittain 2013-2015

Tampereen kaupunkiseudun asuntotuotantotavoite hallintamuodon mukaan 2013-2015								
Kunta	Asuntojen lkm							
	Omistusasunnot		ARA-vuokra-asunnot*		Muut		Yhteensä	
	Yhteensä	Keskimäärin/vuosi	Yhteensä	Keskimäärin/vuosi	Yhteensä	Keskimäärin/vuosi	Yhteensä	Keskimäärin/vuosi
Kangasala	675	225	90	30	135	45	900	300
Lempäälä	402	134	54	18	81	27	537	179
Nokia	510	170	111	37	111	37	729	243
Orivesi	114	38	15	5	15	5	144	48
Pirkkala	333	111	45	15	66	22	444	148
Tampere	3075	1025	1680	560	840	280	5595	1865
Vesilahti	129	43	9	3	21	7	159	53
Ylöjärvi	636	212	84	28	126	42	846	282
Yhteensä	5877	1959	2082	694	1392	464	9351	3117

	Kangasala	Lempäälä	Nokia	Orivesi	Pirkkala	Tampere	Vesilahti	Ylöjärvi	Yhteensä
Omistusasunnot	75 %	75 %	70 %	80 %	75 %	55 %	82 %	75 %	63 %
Ara-vuokra-asunnot*	10 %	10 %	15 %	10 %	10 %	30 %	5 %	10 %	22 %
Muut	15 %	15 %	15 %	10 %	15 %	15 %	13 %	15 %	15 %
Yhteensä	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %	100 %

*Ara-vuokra-asunnot = Ara-vuokra-asunnot ja vastaavat kohtuuhintaiset vuokra-asunnot

Liite 2 (jatkuu): Asuntotuotantotavoitteet kunnittain 2013-2015

Tampereen kaupunkiseudun asuntotuotantotavoite talotyyppin mukaan 2013-2015								
Kunta	Asuntojen lkm							
	Kerrostaloasunnot		Rivitaloasunnot		Omakotitaloasunnot		Yhteensä	
	Yhteensä	Keskimää- rin/vuosi	Yhteensä	Keskimää- rin/vuosi	Yhteensä	Keskimää- rin/vuosi	Yhteensä	Keskimää- rin/vuosi
Kangasala	297	99	225	75	378	126	900	300
Lempäälä	81	27	135	45	321	107	537	179
Nokia	255	85	183	61	291	97	729	243
Orivesi	27	9	30	10	87	29	144	48
Pirkkala	177	59	201	67	66	22	444	148
Tampere	3357	1119	1398	466	840	280	5595	1865
Vesilahti	9	3	15	5	135	45	159	53
Ylöjärvi	195	65	228	76	423	141	846	282
Yhteensä	4398	1466	2415	805	2541	847	9351	3117

[illegible]

Liite 3: Taulukko: MAL-hankkeet 2014-2015

Pienet liikennejärjestelmähankkeet		
Joukkoliikenteen edistäminen, 5 Meur	Tampere , VT 12, Teiskontien joukkoliikennekaista länteen välillä Lääkärinkatu - Hervannan valtaväylä	VT12/Teiskontien on kaupunkiseudun merkittävimpiä joukkoliikenteen laatukäytäviä, joka palvelee Itä-Tampereen, Oriveden ja Kangasalan alueita. Kolmella hankkeella parannetaan joukkoliikenteen sujuvuutta.
	Tampere , VT 12 liittymä- ja kaistajärjestelyt Niihamankatu/Heikkilänkatu	
	Tampere , VT 12 liikennevalo-ohitus ja joukkoliikennekaista Ali-Huikkaantie - Lääkärinkatu	
	Pysäkkiverkon kehittäminen (parantaminen, katosten rakentaminen, uudet pysäkit)	Pysäkkiverkon kehittämisellä nostetaan kaupunkiseudun joukkoliikenneinfrastruktuurin laatutasoa lukuisilla pienillä toimenpiteillä.
	Polkupyörien liityntäpysäköinnin kehittäminen	Lukuisilla pienillä toimenpiteillä korjataan liityntäpysäköinnin olemassa olevia puutteita
	Lempäälä , Liityntäpysäköintialue: VT 3 / mt 309 / mt 130 Sääksjärvi	Järjestelyillä parannetaan Sääksjärven moottoritie liittymän pikavuoropysäkkien runsaan bussitarjonnan käytettävyyttä. Myöhemmin se palvelee myös lähijuna-aseman kehittämistä.
	Ylöjärvi , VT3-Metsäkylä uusi joukkoliikenneväylä	Uuden väylän avulla Hämeenkyrön suunnan seutubussiliikenne palvelee Metsäkylän alueen.
	Nokian rautatieaseman liityntäpysäköinnin kehittäminen	Toimenpiteellä korjataan olemassa olevat puutteet tärkeän lähi- ja kaukoliikenteen aseman käytettävyydessä
Kävelyn ja pyöräilyn edistäminen, 2 Meur	Pirkkala-Tampere kevyen liikenteen laatukäytävä	Kuntakeskusten välille kehitettävät laatukäytävät ovat keskeisiä kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman toimenpiteitä.
	Kangasala-Tampere kevyen liikenteen laatukäytävä	
	Seudullinen pyöräilyn viitoitus suunnitelma	Viitoitus suunnitelma on osa informaation parantamista ja kävelyn ja pyöräilyn kehittämisohjelman mukaista edistämistä.
	Orivesi , kevyen liikenteen väylä kantatiellä 58 välillä Uotilantie - koulukeskus	Pienellä toimenpiteellä parannetaan kävelyn ja pyöräilyn verkkoa koulukeskuksen lähellä ja kehitetään keskustaa.

Keskustojen kävely- ja pyöräilyolosuhteiden kehittäminen, 3 Meur	Kangasalan keskustan kehittäminen; Kangasalantien kiertoliittymä	Toimenpiteet liittyvät laajempiin keskustan kehittämishankkeisiin ja niillä luodaan edellytykset kaupunkimaisen kävelyn ja pyöräilyn infrastruktuurin kehittämiseksi eri kunnissa ja tuetaan myös joukkoliikenteen edellytyksiä.
	Pirkkalan keskustan kehittäminen; Naistenmatkantien ja Lentoasemantien kiertoliittymä, joukkoliikennejärjestelyt	
	Ylöjärven keskustan kehittäminen, Viljakkalantien ja Kuruntien kiertoliittymä	
	Lempäälän keskustan kehittäminen; Tampereentien ja Pirkkalantien kiertoliittymä	
	Vesilahden keskustan kehittäminen , Rautialantien parantaminen	